

MUISTIO

Teollisuuskylän asemakaavan laajennus (Kurunpuhto)

Paikka: Hybridineuvottelu, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus os. Veteraanikatu 1,
Oulu /Teams

Aika: 17.1.2024 klo 9.30- 11.20

Läsnä:

Taina Törmikoski	POPELY
Laura Felin	POPELY
Antje Neumann	POPELY
Minna Nikula	POPELY
Jari Määttä	POPELY
Juhani Turpeinen	Pohjois-Pohjanmaan museo (rakennettu kulttuuriympäristö)
Marika Kostamovaara	Pohjois-Pohjanmaan museo (arkeologia)
Juha Peltomaa	Nivalan kaupunki
Ville Repo	Nivalan kaupunki
Päivi Karikumpu	Nivalan kaupunki
Päivi Pyykönen	Ympäristöterveydenhuolto (paikalla 9.30-10.20)
Piia Junnikkala	Ympäristöterveydenhuolto
Julius Pitkänen	Ympäristöterveydenhuolto
Juho Peltoniemi	Sweco Finland Oy
Johanna Lehto	Sweco Finland Oy

Kutsutut (ei läsnä):

Touko Linjama	POPELY
Päivi Hautaniemi	POPELY
Antti Petänen	POPELY
Suvi Perälä	TUKES
Mari Sallmén	Aluehallintovirasto
Ville Vuokko	Väylävirasto
Janne Reijonen	Puolustusvoimat
Jarkko Heikkinen	Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
Mari Kuukasjärvi	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Kirjaamojakeskuksella: TUKES, Traficom, Pohjois-Pohjanmaan museo, Väylävirasto, Aluehallintovirasto, Puolustusvoimat, Pelastuslaitos	

Ensimmäinen viranomaisneuvottelu

1. Neuvottelun avaus, esittäytyminen ja järjestäytyminen

Sovittiin, että puheenjohtajana toimii Taina Törmikoski, sihteerinä konsultin edustaja (Johanna Lehto). Todettiin, että kyseessä on 1. viranomaisneuvottelu. Käytiin läpi läsnäolijat.

2. Kunnan puheenvuoro

Nivalan kaupungilta Päivi Karikumpu kertoi työn lähtökohdista. Nivala on vahvasti teollistunut paikkakunta, ja teollisuuskylän asemakaavan laajennus merkittävä työ sisältäen mm. liikennejärjestelyt.

Nivalaa kehitetään voimakkaasti ja tavoitteellisesti strategisten tavoitteiden kautta yhteistyössä, kaupungissa on käytäntönä aktiivinen yhteinen hankevalmistelu eri yhteistyökuvioiden kautta (muun muassa infran rakentaminen). Nivalan kehittämisessä keskeisiä teemoja ovat mm. oppimisympäristöjen kehittäminen sekä asunto- ja tonttitarjonta. Kaupungissa myös liikunta-alueet nähdään tärkeinä pito- ja vetovoiman kannalta. Työtä ja yrittäjyyttä -teemassa teollisuuskylä ja sen laajentaminen (Kurunpuhto) on myös tärkeä teema, myös muita palvelu- ja teollisuusalueita kehitetään. Kurunpuhdon alueen kehittämiseen liittyy myös kestävän kehityksen Nivala -teema. Huomattavaa on, että Nivalassa väestömäärän kehitys on ollut positiivista vuonna 2023. Tässä maahanmuutto on ollut merkittävä tekijä.

Yleisesti ottaen valtatie 27 ympäristö on Nivalassa tärkeä kehityskohde ja tähän liittyy liittymäratkaisut. Kurunpuhdon alueen kaavoitus on käynnistetty marraskuussa 2023, alueelle on tulossa Suomen suurin bio- ja synteettisen metaanin tuotantolaitos. Hankkeessa on meneillään YVA-menettely. Nivala ei ole ollut mukana tuulivoimarakentamisessa, mutta mm. tämän hankkeen kautta kaupungilla on mahdollisuus päästä mukaan vihreän energiantuotannon rakentamiseen. Hanke tukisi myös mahdollista vety-infraa osaltaan. Hankkeen sijainti on erinomainen; kriittinen infra on olemassa ja etäisyys häiriintyviin kohteisiin riittävä.

3. OA-suunnitelma ja alustava kaavaluonnos

Juho Peltoniemi esitteli alueen ja sijainnin sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) sisällön. Asemakaava-alueen pinta-ala noin 60 ha, alueen pohjoisosissa sijaitsee maanlajitusalue ja sen eteläpuolelle on luvitettu aurinkovoimapuisto. Alue sivuaa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (VAMA). Asemakaavoitettava alue on kaupungin omistuksessa.

Alueelle on tehty selvityksiä (maaperätutkimus, luontoselvitys). Tekeillä on tie- ja rataliikenteen meluselvitys ja tärinä- ja runkomeluselvitys sekä liikenneselvitys. Asemakaavoituksen aikataulu on sovitettu YVA-menettelyyn, ja sen mukaan kaavaluonnos on nähtävillä keväällä 2024.

Asemakaavatyön osallisiin tulee lisätä Väylävirasto ja ympäristöterveydenhuolto. Todettiin, että AVI ei ole osallinen kaavatyössä, mutta liittyy hankkeeseen YVA-menettelyn kautta. Todettiin, että asemakaava-alueen osalta liikenneselvitystä varten ei ole tarkkoja

tietoja kaikkien kortteleiden tulevasta toiminnasta, minkä vuoksi osa joudutaan arvioimaan.

Juho Peltoniemi esitteli myös alustavan asemakaavaluonnoksen. Asemakaavatyössä huomioidaan myös viereisiä, alueeseen suoraan yhdistyviä kortteleita ja kulkuyhteyksiä. Asemakaavaan esitetyt melu- ja tärinäalueet on peilattu viereisistä alueista, joiden selvitykset ovat vuodelta 2021. Asemakaavassa on varattu alue myös kaukolämpölaitokselle.

4. Biokaasulaitoksen YVA:n materiaali (Wega/Macon)

Juho esitteli YVA-menettelyn tilannetta. YVA-menettelyssä tutkitaan kolmea vaihtoehtoa, joista yksi on ns. nollavaihtoehto (hanketta ei toteuteta) ja kaksi hankevaihtoehtoa, joista molemmissa on alavaihtoehdot pienemmälle ja isommalle tuotantomäärälle. YVA-menettelyssä tehdään selvityksiä ja arvioidaan vaikutuksia, tuloksia hyödynnetään asemakaavoituksessa. Alueelle on jo tehty luontoselvitys sekä selvitetty lähimmät häiriintyvät kohteet.

5. Luontoselvitys

Luontoselvityksiä on laadittu koko asemakaavan laajennusalueelle kahdessa osassa. Alueen keskellä on potentiaalisesti liito-oravalle sopiva varttuneempi metsä, mutta havaintoja lajista ei ole tehty. Aurinkovoima-alueelle on tehty erillinen luontoselvitys

6. Viranomaisten puheenvuorot

Pohjois-Pohjanmaan museo (arkeologia, Marika Kostamovaara):

Museo on antanut lausunnon OASista. Asemakaavoitettavan alueen lähialueella sijaitsee yksi muinaisjäänös ja sekä yksi mahdollinen muinaisjäänös. Alue ei vaikuta potentiaaliselta arkeologisille jäännöksille, minkä vuoksi on katsottu, että ei tarvita uutta selvitystä (aiempi riittää).

Pohjois-Pohjanmaan museo (rakennettu kulttuuriympäristö, Juhani Turpeinen):

Asemakaavoitettava alue rajautuu VAMA-alueeseen. Asia on huomioitu suojavyöhykkeillä, mikä nähdään riittävänä. Tässä vaiheessa ei ole huomautettavaa.

Ympäristöterveydenhuolto (Piia Junnikkala ja Julius Pitkänen):

Todettiin, että vastaavan kokoluokan biotuotantolaitoksia ei ole vielä Suomessa. Melun osalta tulee arvioida yhteisvaikutukset muiden melua aiheuttavien toimintojen kanssa. Asemakaavan osalta kaikkien alueiden toiminta ei ole vielä tiedossa, mikä tulee huomioida arvioinnissa.

ELY-keskus (liikenne, Minna Nikula):

Asemakaavatyössä tulee käydä aktiivista vuoropuhelua Väyläviraston kanssa rautatien läheisyyden vuoksi. Keskusteltiin liittymätarpeista ja tekeillä olevasta liikenneselvityksestä. Liittymien osalta rajoitteeksi nousee valtatiellä oleva varalaskupaikka, joiden osalle Väylävirasto on päivittämässä ohjeita. Tällä hetkellä lähtökohta on, että varalasku-

kupaikkojen kohdalle ei tulla myöntämään uusia liittymälupia. Sovittiin, että liikenneasioista järjestetään vielä erillinen neuvottelu, jossa käydään läpi tilanne ja tarve liittymille. Työneuvotteluun kutsutaan Väylävirasto, Puolustusvoimat (tai ELYn varautumisasian-tuntija), ELY:n edustajat (Minnan Nikulan lisäksi mm. Heino Heikkinen) ja konsultti. Kunta toimii koollekutsujana, mutta kutsuttavien henkilöiden osalta tehdään yhteistyötä ELYn kanssa.

Liikenneselvityksen yhteydessä on hyvä selvittää pelastustoimen tarpeet.

ELY (ympäristönsuojelu ja YVA-menettely, Jari Määttä)

YVA-ohjelmassa esitetty aikataulu on haastava. Sovittiin, että kaavoituksen osalta yhteyshenkilönä YVA:n ja yhteysviranomaisen suuntaan toimii Juha Peltomaa Nivalan kaupungista.

ELY (luonnonsuojeluryhmä, Antje Neumann)

Ajoissa tehty luontoselvitys on hyvä lähtökohta. Luontoselvitysraportissa on kuitenkin puutteita, jotka tulisi korjata:

- maastotöiden menetelmäkuvaukset sekä eläinselvitysten osalta tarkemmat päivämäärät, kellonajat ja sääolosuhdetiedot puuttuvat; ELY ei voi arvioida onko selvitys oikein tehty
- selvitykset tehty kaikki toukokuun puolivälissä, mutta tämä ei ole sopiva ajankohta kaikille osaselvityksille, esim. kasvillisuuden osalta; epävarmuustekijöitä ei ole käsitelty selvitysraportissa
- osassa selvitystä ei ole huomioitu alan ohjeistusta, esim. pesimälinnuston osalta tuloksia ei ole raportoitu oikein, ei ole esitetty pesintäreviireitä ja parimääriä, vain taulukko lajeista
- luonnonsuojelulailta suojeltuja luontotyyppisiä tai vesilailta suojeltuja kohteita ei ole käsitelty (esiintykö alueella)

Luontoselvitykseen tulee siis täydentää aineisto- ja menetelmäkuvaukset sekä eritellä maastohavainnot ja asiantuntija-arviot. Täydentävä maastokäynti on todennäköisesti tarpeellinen, ja se tulee ajoittaa kesäkuun puoliväliin, jolloin voi käydä läpi sekä pesimälinnustoa että kasvillisuutta, Lisäksi linnustonselvitys tulee tehdä ohjeiden mukaisesti. Täydentävä selvitys tulee ulottaa koko kaava-alueelle (edellisen selvityksen jälkeen aluetta laajennettiin). Mikäli on tarkentavia kysymyksiä, voi olla yhteydessä suoraan Antje Neumanniin.

Juho Peltoniemi totesi, että luontoselvitys on tehty YVA-menettelyn yhteydessä. Todettiin, että luontoselvityksen merkitys on nostettu esiin YVA-menettelyn ennakkoneuvottelussa. Aurinkovoima-alueesta on tehty erillinen luontoselvitys, Juho Peltoniemi toimittaa myös sen tiedoksi.

ELY (Laura Felin, alueidenkäyttö):

Asemakaavoitettavalle alueelle on tiedossa hanke, minkä YVA-menettelystä saadaan tietoa kaavoitukseen. Alue on osayleiskaavoitettu teollisuudelle, mutta alueen osalla on

T-merkintä joten poikkeaminen merkinnästä (T/kem-merkinnäksi) tulee perustella asemakaavoituksessa.

Kaavoituksessa tarpeet T/kem-merkinnöille eri alueilla on noussut esille viime aikoina, joten selvitystarpeet ja -tyypit ovat näkyvissä muissakin hankkeissa. Kurunpuhdon alueelle laadittavien selvitysten lisäksi tulee tehdä suuronnettomuusselvitys tai T/kem-kaavaselvitys. Keskusteltiin selvitystarpeesta ja todettiin, että alustavan asemakaavaluonnoksen esitys vaatii selvityksen, mutta mikäli korttelit, joihin ei ole vielä tiedossa toimijaa, esitetään T-merkinnällä, YVA-menettelyssä tehtävät selvitykset riittävät tältä osin. Mikäli taas päädytään alustavan asemakaavaluonnoksen mukaiseen ratkaisuun, suuronnettomuusselvityksessä voi esittää arvioitavat hanketyypit vaikka hanketta tai toimijaa ei ole vielä tiedossa. Keskeistä on riskien hallinta ja kaavamääräykset. Tulee huomioida myös TUKESin lausunto ja heidän suuntaansa tulee harkita tarvitaanko muutakin yhteydenpitoa.

Liikenneselvityksen lisäksi on lisäksi tärkeä pohtia tonttien sisäinen liikenne erityisesti pelastusviranomaisen näkökulmasta (pelastusyhteydet).

YVA-menettelystä saadaan tietoja haju- ja meluvaikutuksista. Näiden osalta tulee arvioida yhteisvaikutuksia asemakaavoitettavan alueen kokonaisuudesta.

Asemakaavoituksessa tulee huomioida hulevedet sekä vaikutukset pinta- ja pohjavesiin. YVA-menettelyssä nämä huomioidaan erityisesti onnettomuusnäkökulmasta. Myös tiedot sammutus- ja prosessivesistä saadaan YVA-menettelyn kautta.

Asemakaavoituksessa tulee selvittää sähkönsiirto.

ELY (Taina Törmikoski):

Osayleiskaavassa esitetty täydennysrakentamisen alue vt27 eteläpuolella on asemakaavan ja hankkeen näkökulmasta ristiriitainen tavoite, joka tulee pohtia YVA-menettelyn ja asemakaavoituksen yhteydessä.

- Juho: OASiin voisi täydentää YVA:n yhteydessä tehtävät selvitykset,

7. Jatkotoimenpiteet

Juho Peltoniemi totesi, että OASiin voisi täydentää YVA-menettelyn yhteydessä tehtävät selvitykset. Lisäksi asemakaavaprosessissa tulee huomioida nyt esiin nousseet selvitystarpeet. Luontoselvityksen täydennys voidaan tehdä luonnosvaiheen jälkeen, mutta ennen ehdotusvaihetta.

Järjestetään erillinen työneuvottelu liikenneselvityksestä. Selvitys ei valmistu ennen työneuvottelua, mutta selvityksen lähtötietojen ja tavoitteiden tulee olla selvillä ja kirjattuna neuvotteluun mennessä.

Selvitysten valmistuttua valmistellaan kaavaluonnos. Valmisteluvaiheen kuulemisessa pyydetään lausunnot tarvittavilta viranomaisilta. Sovittiin, että hankkeen merkittävyyden vuoksi 2. viranomaisneuvottelu pidetään ennen ehdotusvaiheen kuulemistä.

8. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.20.